

Pracovná skupina pre výskum a inovácie, 12. apríla 2022

Zhrnutie správy zo zasadnutia:

Predsedal Daniel Rossi (IT, Confagricoltura).

Výmena názorov s DG AGRI o misii Dohoda o pôde pre Európu a programe Horizont Európa

Zástupcovia DG AGRI referovali o misii programu Horizont Európa s názvom Dohoda o pôde pre Európu. Hlavným cieľom je zriadiť 100 „živých laboratórií“ a „majákových projektov“, ktoré pomôžu do roku 2030 dosiahnuť prechod k zdravej pôde. Prostredníctvom misie bude financovaný ambiciózny výskumný a inovačný program a vytvorený harmonizovaný rámec EÚ na monitorovanie pôdy. Misia bude mať 8 špecifických cieľov:

znižovať dezertifikáciu a znižovať znečistenie pôdy, šetriť zásoby organického uhlíka v pôde, zvýšiť opätovné využitie mestskej pôdy, zabrániť erózii, znížiť globálnu stopu EÚ na pôde, zlepšiť štruktúru pôdy s cieľom zvýšiť jej biologickú rozmanitosť a zlepšiť povedomie verejnosti o pôde.

Pracovný program misie na rok 2022 bude zverejnený 11. 5. 2022, témy budú predstavené počas informačných dní 18. 5. 2022.

Európska komisia tiež plánuje do konca roka 2023 zverejniť návrh právneho rámca pre zdravie pôdy. Potrebné údaje o stave pôdy zaistí Pôdne observatórium EÚ (EUSO).

Diskusia:

NL reprezentant vyjadril názor, že právny rámec pre zdravie pôdy je čisto politická téma. Upozornil, že poľnohospodári spravujú takmer 50 % pôdy v Európe, pričom jej zdravie je v ich vlastnom záujme.

DE reprezentant upozornil na rozdielne situácie v rôznych krajinách EÚ aj v regiónoch krajín.

Zástupkyňa Komisie v reakcii súhlasila, že príprava právneho rámca pre zdravie pôdy predstavuje politickú diskusiu, no konkrétne prijaté akcie budú nezávislé a budú reflektovať reálnu situáciu a konzultované s expertmi.

Výmena názorov s poradným výborom Partnerstva pre biologickú rozmanitosť

Sekretariát predstavil nové európske partnerstvo pre biologickú rozmanitosť Biodiversa+, ktoré podporuje excelentný výskum v oblasti biologickej rozmanitosti s cieľom zastaviť postupnú, bezprecedentnú stratu biodiverzity a nastoliť cestu k obnove biologickej rozmanitosti. Na tento účel bolo identifikovaných 5 zásadných úloh: podpora výskumu a inovácií v oblasti biodiverzity, vytvorenie sietí pre monitoring biodiverzity, príspevok na získanie špičkových znalostí pre riešenia blízke prírode, zaistenie vedeckej podpory na vytváranie politík a ich implementácie v EÚ a posilnenie výskumu biodiverzity vo svete.

V rámci tohto 7-ročného partnerstva bude vyhlásených 6 spolufinancovaných spoločných výziev na podporu výskumu a inovácií s celkovými nákladmi 88 miliónov eur. Na dosiahnutie stanoveného cieľa je potrebné zapojiť do procesov aj neakademické organizácie, na tento účel vytvorilo partnerstvo Biodiversa+ nový orgán Enlarged Stakeholder Board, ktorý je tvorený týmito tretími stranami. C-C sa tiež rozhodli stať sa členom.

Prezentácia aktuálneho stavu paktu pre zručnosti

Sekretariát C-C prezentoval aktuálny stav paktu pre zručnosti v poľnohospodársko-potravinárskom ekosystéme EÚ, ktorý predstavuje 10 mil. poľnohospodárskych podnikov/fariem a 22 000 poľnohospodársko-potravinárskych družstiev a ktorý obhospodaruje 47 % celkovej rozlohy EÚ. Hlavné výzvy, ktorým poľnohospodársko-potravinársky ekosystém EÚ aktuálne čelí, sú: globalizácia, zmena klímy, trendy urbanizácie a meniace sa požiadavky spotrebiteľov, technologické narušenie produkcie, konkurencia v tretích krajinách a pandémie Covid-19. Podľa Európskeho strediska pre rozvoj odborného vzdelávania (Cedefop) dosahujú zamestnanci v odvetviach poľnohospodárstva, lesníctva a rybolovu v EÚ tieto úrovne vzdelania: 38 % nízke, 51 % stredné a 11 % vysoké. Veková skladba zamestnancov je: 15-24 rokov 7 %, 25-49 rokov 48 % a 50-64 rokov 36 %.

Dňa 18. 2. 2021 sa uskutočnilo rokovanie okrúhleho stola na vysokej úrovni so zástupcami poľnohospodársko-potravinárskeho odvetvia za účasti komisárov Schmita (komisár pre pracovné miesta a sociálne práva) a Bretona (komisár pre vnútorný trh). Komisia odporučila, aby C-C spolu s FoodDrinkEurope spoločne prevzali koordinačnú rolu. Cieľom paktu bude osloviť všetky relevantné zainteresované strany v poľnohospodársko-potravinárskom systéme od poľnohospodárov až po školiace organizácie, aby sa odvetvie stalo pre mladých ľudí atraktívnejšie a zamestnávateľom a zamestnancom ponúklo perspektívu celoživotného vzdelávania. Pakt bol oficiálne zahájený 18. 2. 2022, v rámci C-C bola vytvorená spoločná pracovná skupina spolu s Geopa, v rámci Komisie sú do paktu zapojené DG GROW, DG EMPL a DG AGRI. V máji/júni 2022 bude prijatá cestovná mapa paktu.

Diskusia:

AT reprezentant označil pakt pre zručnosti za dôležitú iniciatívu, avšak situácia pracovníkov v poľnohospodárstve je dosť naviazaná na ceny poľnohospodárskych komodít a väčšiu atraktivitu poľnohospodársko-potravinárskeho odvetvia aj pre budúce generácie zaistí iba vyššia hodnota poľnohospodárskych produktov a vyššie príjmy poľnohospodárov.

Nadväzujúce stretnutie SCAR AKIS zo dňa 6.-7. 4. 2022

Sekretariát na úvod pripomenul, že z Európskej siete pre rozvoj vidieka (ENRD) a siete EIP-AGRI sa v rámci novej SPP 2020+ stane Európska sieť SPP, ktorá bude určená na vzájomné nadväzovanie kontaktov medzi národnými sieťami na únijnej úrovni. Sekretariát ďalej predstavil plánované akcie EIP-AGRI: workshop Prechod na ekologické poľnohospodárstvo: inovatívne prístupy a výzvy (22.-23. 6. 2022 vo Florencii) a akcia Zapojte sa do misie EÚ: Dohoda o pôde pre Európu (8.-9. 6. 2022 v Bruseli). Na záver sekretariát referoval o zasadnutí strategickej pracovnej skupiny AKIS Stáleho výboru pre poľnohospodársky výskum (SCAR), ktoré sa uskutočnilo 6.-7. 4. 2022 v NL. Dokumenty z rokovania sú k dispozícii na portáli AgriInfo.

Výmena názorov na aktualizáciu myšlienkového mapy pracovnej skupiny pre výskum a inovácie

Myšlienková mapa zahŕňa témy súvisiace s inovatívnymi poľnohospodármi a poľnohospodárskymi družstvami. (Mapa je priložená v samostatnej prílohe k zápisu v českom jazyku). Sekretariát vyzval členské organizácie k navrhnutiu jej úprav a k návrhom, ako ju prakticky využívať. NL reprezentant v diskusii odporučil doplniť schopnosť potravinového systému odolávať šokom súvisiacim s geopolitickým vývojom a rôznymi inými krízami.